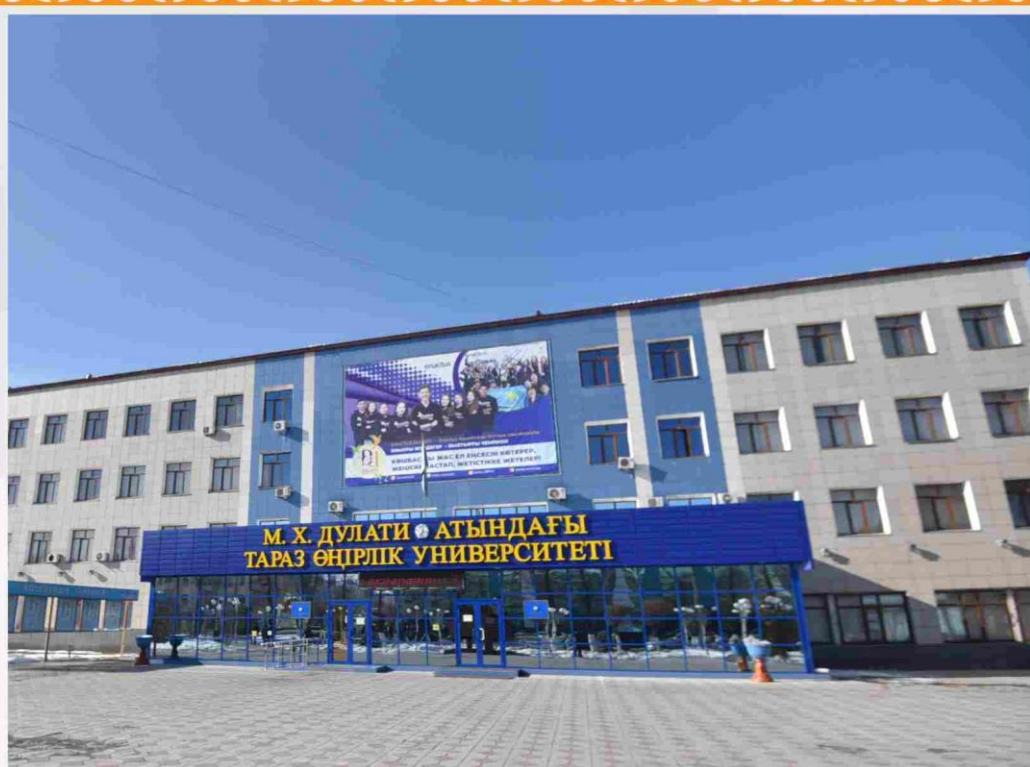

Dulaty University
ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК
Dulaty University

Dulaty University
BULLETIN

№3
2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

М.Х. ДУЛАТИ атындағы
ТАРАЗ Өңірлік Университеті

DULATY UNIVERSITY ХАБАРШЫСЫ

Ғылыми журнал
2000 ж. наурыз айынан бастап жылына
төрт рет шығады

ISSN 2788-4724

№ 3 (07)

Шілде-қыркүйек
2022 ж.

Бас редактор: **И.И. Бекбасаров** - т.ғ.д., профессор.

Редакция алқасы:

Н.В. Скоробогатова - псих.ғыл. канд., доцент, Ресей Федерациясы; **Э.Капаган** - PhD, Түркия; **С.Чавдарова-Костова** - PhD, профессор, Болгария; **П.С. Пойта** - техн.ғыл. д-ры, профессор, Беларусь Республикасы; **И. Сметанска** - PhD, Германия; **М.В. Дяденко** - техн.ғыл.канд., доцент, Беларусь Республикасы; **А. Гульбиниене** - PhD, Литва; **Элдер Тейшейра Гомеш** - PhD, профессор, Португалия; **Г.Е.Санай** - пед.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Ш.Т. Турдалиева** - псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **К.Б. Сматава** - псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Н.Ә. Бейсен** - физ.-мат.ғыл.канд., қауымд. профессор, Dulaty University; **М.Б. Масалимова** - хим.ғыл.канд., қауымд. профессор, Dulaty University; **М.Б. Муратбеков** - физ.-мат.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **Г.З. Шаймерденова** - PhD, Dulaty University; **Л.Н. Есмаханова** - PhD, Dulaty University; **Г.Б. Нұрадин** - филос.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.У. Бакторазов** - тарих ғыл.канд., профессор, Dulaty University; **З.Т. Абдукаримова** – Заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **А.Б. Бекенова** -заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Г.Б. Исабекова** - PhD, Dulaty University; **А.А. Аладьина** - фил.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.О. Құлбарақ** - Фил.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **С.Т. Дүйсенбаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.Т. Әбілдаев** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Ә. Сағындықов** - техн.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **А.О. Жатқанбаева** - PhD, доцент, Dulaty University; **Г.Б. Джумабекова** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Б. Мынбаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **А.Қ. Құдабаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Б.Ж. Унайбаев** - техн.ғыл. д-ры, профессор, Екібастұз; **И.С. Бровко** - техн.ғыл.д-ры, профессор, Әуезов Университеті; **А.А. Кабдушев** - PhD, Dulaty University.

Корректор және беттік өңдеу: Ж.Е.Айнакулова

Редакция мекен-жайы: 080012, Тараз қаласы, Төле би көш., 60. Тел.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Тіркеу куәлігі: № 1128-Ж (04.03.2000 ж.), № KZ43VPY00028452 (29.10.2020 ж.)
Басуға қол қойылған күн 30.09.22. Форматы 70×180/16. Шартты баспа табағы 7,33.
Тираж 300 дана. Тапсырыс 547.

М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің «Dulaty University» баспасы.
080012, Тараз қаласы, Сүлейменов көшесі, 11.

© М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, 2022

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И
ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТАРАЗСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени М.Х. ДУЛАТИ

**ВЕСТНИК
DULATY UNIVERSITY**

ISSN 2788-4724

№ 3 (07)

Июль-сентябрь

2022 г.

Научный журнал
Издается с марта 2000 г.
Выходит четыре раза в год

Главный редактор: **И.И. Бекбасаров**- д.т.н., профессор

Редакционная коллегия:

Н.В. Скоробогатова - канд. псих. наук, доцент, Российская Федерация; **Э. Капаган** - PhD, Турция; **С.Чавдарова-Костова** - PhD, профессор, Болгария; **П.С. Пойта** - д-р техн. наук, профессор, Беларусь; **И. Сметанска** - PhD, Германия; **М.В. Дяденко** - канд.техн. наук, доцент, Беларусь; **А. Гульбиниене** - PhD, Литва; **Э.Т. Гомиш** - PhD, профессор, Португалия; **Г.Е.Санай** - канд.пед. наук, доцент, Dulaty University; **Ш.Т. Турдалиева** - канд.псих.наук, доцент, Dulaty University; **К.Б. Сматава** - канд.псих.наук, доцент, Dulaty University; **Н.А. Бейсен** - канд.физ.-мат.наук, ассоц. профессор, Dulaty University; **Б.К. Масалимова**—канд.хим.наук, ассоц. профессор, Dulaty University; **М.Б. Муратбеков** - д-р физ.-мат.наук, профессор, Dulaty University; **Г.З. Шаймерденова** - PhD, Dulaty University; **Л.Н. Есмаханова** - PhD, Dulaty University; **Г.Б. Нурадин** - канд.филос.наук, доцент, Dulaty University; **С.У. Бакторазов** - канд.ист.наук, профессор, Dulaty University; **З.Т. Абдукаримова** - канд.юр.наук, доцент, Dulaty University; **А.Б. Бекенова** - канд.юр.наук, доцент, Dulaty University; **Г.Б. Исабекова** - PhD, Dulaty University; **А.А. Аладьина** - канд.фил.наук, доцент, Dulaty University; **С.О. Кулбарак** - д-р фил.наук, профессор, Dulaty University; **С.Т. Дуйсенбаева** - канд.техн.наук, доцент, Dulaty University; **С.Т. Абилдаев** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.А. Сагындыков** - д-р техн.наук, профессор, Dulaty University; **А.О. Жатканбаева** - PhD, доцент, Dulaty University; **Г.Б. Джумабекова** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Б. Мынбаева** - канд.техн.наук, доцент, Dulaty University; **А.К. Кудабаяева** - канд.техн.наук, доцент, Dulaty University; **Б.Ж. Унайбаев** - д-р техн.наук, профессор, Экибастуз; **И.С. Бровко** - д-р техн.наук, профессор, Ауезов Университет; **А.А. Кабдушев** - PhD, Dulaty University.

Корректор и компьютерная верстка: Ж.Е.Айнакулова.

Адрес редакции: 080012, г. Тараз, ул. Толе би, 60, Тел.: 8 7262 45-35-10.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Свидетельство о регистрации: № 1128-Ж (04.03.2000 г.), № KZ43VPY00028452 (29.10.2020 г.)

Подписано в печать 30.09.22. Формат 70×180/16. Усл. печ. л. 7,33. Тираж 300 экз. Заявка 547.

Издательство «Dulaty University» Таразского регионального университета им. М.Х. Дулати. 080012, г. Тараз, ул. Сулейменова, 11.

© Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, 2022

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGH
EDUCATION OF THE
REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

TARAZ REGIONAL UNIVERSITY
named after M.Kh. DULATY

**DULATY UNIVERSITY
BULLETIN**

Scientific Journal
Published since March 2000
Published quarterly

ISSN 2788-4724

№ 3 (07)

July-September

2022

Editor in chief: **I.I. Bekbasarov** – Dr. of Tech. Sci., Professor

Editorial board:

N.V. Skorobogatova - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Russian Federation; **E. Kapagan** - PhD, Turkey; **S. Chavdarova-Kostova** - PhD, Professor, Bulgaria; **P.S. Sing** - Dr. Tech. Sci., Professor, Belarus; **I. Smetanska** - PhD, Germany; **M.V. Dyadenko** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Belarus; **A. Gulbinienė** - PhD, Lithuania; **E.T. Gomes** - PhD, Professor, Portugal; **G.E. Sanay** - Cand. Ped. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **PC. Turdalieva** - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **K.B. Smatova** - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **N.A. Beissen** - Cand. Phys.-Mat. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **B.K. Masalimova** - Cand. Chem. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **M.B. Muratbekov** –Dr. Phys.-Math. Sci., Professor, Dulaty University; **G.Z. Shaimerdenova** - PhD, Dulaty University; **L.N. Esmakhanova** - PhD, Dulaty University; **G.B. Nuradin** - Cand. Philosophy Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.U. Baktorzov** - Cand. Hist. Sci., Professor, Dulaty University; **Z.T. Abdukarimova** - Cand. Legal entity Sci., Associate Professor, Dulaty University; **A.B. Bekenova** - Cand. Legal entity Sci., Associate Professor, Dulaty University; **G.B. Isabekova** - PhD, Dulaty University; **A.A. Aladyina** - Cand. Phil. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.O. Kulbarak** - Dr. Phil. Sciences, Professor, Dulaty University; **S.T. Duisenbaeva** - Cand. tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.T. Abildaev** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **A.A. Sagyndykov** - Dr. Tech. Sciences, Professor, Dulaty University; **A.O. Zhatkanbaeva** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **G.B. Dzhumabekova** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **A.B. Mynbayeva** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **A.K. Kudabayeva** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **B.Zh. Unaibaev** –Dr.Tech. Sci., Professor, Ekibastuz; **I.S. Brovko** - Dr. Sci., Professor, Auezov University; **A.A. Kabdushev** - PhD, Dulaty University.

Press-corrector and computer page makeup **Zh.E. Ainakulova**

Editorial address: 080012, Taraz, Tole bi str., 60. Tel.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Registration certificate: No.1128-Ж (04.03.2000), No. KZ43VPY00028452 (29.10.2020).
Signed in print 30.09.22. Form 70×180/16. Cond.print.sh. 7.33. Edition 300 copies.
Application 547.

Printing House «Dulaty University» of Taraz Regional University
named after M.Kh. Dulaty. 080012, Taraz, Suleymenov str., 11.

© Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, 2022

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

Педагогика ғылымдары Педагогические науки Pedagogical sciences

Тілеубекова Ә. Б., Бостанов Б. Г. Оқушыларға математикалық өрнектерді теңбе-тең түрлендіруді оқытуда цифрлық ресурстарды қолданудың әдістері	6
Таджибаева Ж.С. Болашақ әлеуметтік педагогтардың рухани-адамгершілік тәрбиесін волонтерлік әрекет арқылы қалыптастыру	11

Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар Социально-гуманитарные науки Social and humanitarian sciences

Dauletkulova A., Gabdullina A.K., Argymbayeva A., Begenov N.S. The features of using smart technologies for online education	21
--	----

Техникалық ғылымдар Технические науки Technical sciences

Тілеумұрат А., Келесова У.С., Жаппарова А.К. Киімде түстік шешімдердің үйлесімді қолдану заңдылықтарын зерттеу	30
Кудабаева А.К. Өнімді жасау процесіндегі дизайн-зерттеулері	38
Үсенова М.Б. Қызылорда облысында орналасқан Ақшатау-Сорғақ су айдынының кәсіптік ихтиофаунасының қазіргі жағдайы	46
Жақсылықова А.С., Изтаев А.И., Исакова Г.С. Ионды-озондық кавитация технологиясы негізінде астықты сақтаудың тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету	54
Харчук Л.С., Бетжанова А.Ж. Исследование методов обессеривания моторного топлива.....	64
Исхахов Ғ.Ж., Баракбаев Т.Т., Үсенова М.Б. Көксарай суқоймасындағы Күміс мөңке (<i>Carassius auratus gibelio</i>) популяциясының бүгінгі жағдайы.....	76